

BROJ 1 / 2024
veljača

poslovni edukator

časopis za osnovne i srednje škole, predškolske ustanove i druge javne ustanove

GODINA PROMJENA

Iz časopisa
POSLOVNI EDUKATOR

za sve
danas izdvajamo članak

Ane Tuškan
mag. iur., univ. spec. admin. publ.

glavne tajnice
Sindikata hrvatskih učitelja

Sindikat hrvatskih učitelja

KOVAČIĆ
KONZALTING

Ana Tuškan*
mag. iur., univ. spec.
admin. publ.

Jednaka plaća za jednak rad odnosno rad jednake vrijednosti?

Iako je Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine, sindikatima javnih službi 22. siječnja 2024. godine prezentirani su koeficijenti.

Budući da prezentacija nije bila potpuna jer neka radna mjesta još uvijek nedostaju, očekuje se da će u srijedu, 24. siječnja 2024. godine, sindikatima biti dostavljena potpuna verzija Uredbe (s prevedenim radnim mjestima).

Iz priloženog je jasno vidljivo da je već u ovoj fazi zajednički napor UTIRUŠ-a i Sindikata hrvatskih učitelja urodio plodom budući da se uspjelo sa zahtjevom izjednačavanja voditelja računovodstva i tajnika sa učiteljima, a što je dugotrajni zahtjev administrativnih djelatnika. Tako prema sadašnjoj verziji prijedloga Uredbe voditeljima računovodstva I. i tajnicima I. (dakle i onima s VSS i VŠS) pripada koeficijent 1,97 kao učiteljima, a za voditelje računovodstva II i tajnike II. koeficijent 1,77 (dakle onima s SSS). Administrativni i računovodstveni referenti vjerojatno će spadati pod koeficijent 1,38 (opća radna mjesta), dok bi onima koji obavljaju više funkcija u jednoj trebao pripasti onaj koeficijent koji je najviši od pripadajućih radnih mjesta koja obavlja. No da bi sa stopostotnom sigurnošću mogli potvrditi ranije navedeno, valja ipak pričekati kompletnu Uredbu te se na istu očitovati u roku od 15 dana od primitka iste.

Također, moguće je da sindikati, koji sebe vole prikazivati kao demokratskim i onima koji sve objavljuju (a ono što objavljuju je samo zamagljivanje očiju nepotpunim podacima i tragikomičnim usporedbama), budu upravo ti koji će svojim pobunama dovesti do toga da izjednačavanja u konačnici ne bude, no dat ćemo sve od sebe da se to ne dogodi jer je duga borba i SHU-a i UTIRUŠ-a za izjednačavanje tajnika i voditelja računovodstva s učiteljima.

Tako su se neki sindikati našli populističko prikazati koeficijente te uspoređivati neusporedivo, a bez da su napravili analizu koliki je konkretan rast za svako od radnih mjesta te što točno znači jednaka plaća za rad jednake vrijednosti. Neki su čak išli do toga da se uspoređuju s državnim ergelom, a koja je uvrštena u UNESCO-ovu nematerijalnu kulturnu baštinu. Tako je do izražaja došao nekritičko razmišljanje pojedinaca na društvenim mrežama (čast izuzecima koji misle svojom glavom), a koje su pozdravile tu glupu usporedbu i napravile bijes među onima koji, na žalost, više vole loše i neprimjerene usporedbe od onih realnih i mogućih. Tako bi, da se stvarno takav preda argument Vladi, bio i sasvim očekivano odbačen. No glavno da je nekima zabavno i da time prikrivaju svoj nerad i kronično nerazumijevanje materije.

Nadalje, kako, naravno, svi želimo da se poštuje naš posao i ide nam na živce da drugi bolje znaju od nas samih što i kako se treba raditi, tako bi isto bilo u redu od nas da poštujemo i druge te ne glumimo da znamo što i kako drugi rade nazivajući neke od vrijednih ljudi s VSS-om „konjušarima“. Naime, ne možemo u isto vrijeme tražiti da nas se cijeni ako usputno gazimo sve druge, a samo radi prikupljanja jeftinih poena i bez stvarne analize realnog rasta plaća. A konkretnu analizu plaća upravo radi Sindikat hrvatskih učitelja te će ju svi članovi uskoro dobiti, i to analizu rasta od hibridnog koeficijenta (u koji su već uključeni i privremeni dodatak i dodatak od 13,725) do novog koeficijenta jer je onaj dio tzv. rasta do hibridnog koeficijenta već postojeće uvećanje.

Također, valja naglasiti da se prilikom određivanja koeficijenata za svako radno mjesto moraju primijeniti standardna mjerila za vrednovanje i klasifikaciju. No osim što su „standardna mjerila“ više puta tijekom izrade zakona bila mijenjana, nikome nije poznato kako su konkretno mjerila utječu i sukladno kojim formulama ulaze u konkretne koeficijente.

* Glavna tajnica *Sindikat hrvatskih učitelja*

Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama kao jedno od temeljnih načela određuje načelo jednakosti plaća. Tim se načelom propisuje kako se službenicima i namještenicima isplaćuje jednaka plaća za jednak rad odnosno rad jednake vrijednosti, a dodatno se definira da žene i muškarci koji obavljaju jednak rad odnosno rad jednake vrijednosti u državnoj službi i javnim službama imaju pravo na jednaku plaću.

Iako Zakon dodatno ne razrađuje načelo jednakosti plaća, propisuje da Vijeće za praćenje i unaprjeđenje sustava plaća u državnoj službi i javnim službama prati sustav plaća u državnoj službi i javnim službama te provedbu načela jednakosti plaća i vrednovanja radnih mjesta.

Budući da Zakon ne definira značenje jednakog rada i rada jednake vrijednosti, definicije treba potražiti u Zakonu o radu te ih tumačiti ekstenzivno, budući da je takva i dosadašnja sudska praksa.

Dakle, Zakon o radu definira jednak rad (koji obavljaju dvije osobe različitog spola) kao onaj rad onaj koji se smatra istim poslom u istim ili sličnim uvjetima ili bi osobe koje ga rade mogle jedna drugu zamijeniti u odnosu na posao koji obavljaju te kao rad koji je slične naravi radu koji obavlja druga osoba, a razlike između obavljenog posla i uvjeta pod kojima ih obavlja svaka od njih nemaju značaj u odnosu na narav posla u cijelosti ili se pojavljuju tako rijetko da ne utječu na narav posla u cijelosti.

S druge strane da bi rad (koji prema definiciji ZOR-a obavljaju dvije osobe različitog spola) bio jednake vrijednosti onom radu koji obavlja druga usporedna osoba, uzima se u obzir kvalifikacija stečena određenom razinom obrazovanja i narav posla određena prema objektivnim kriterijima kao što su potrebna znanja, vještine, odgovornost i samostalnost te uvjeti u kojima se rad obavlja.

Uzevši u obzir da ZOR kao pretpostavku za rad jednake vrijednosti uzima razinu obrazovanja, potrebna znanja, vještine, odgovornost i samostalnost, Zakon o plaćama, s druge strane, te kriterije vrednuje zasebno. Dakle, od 14 standardnih kriterija vrednovanja, zasebni su kriteriji složenost, odgovornost, radno iskustvo i stupanj obrazovanja te drugi tamo navedeni kriteriji.

Postavlja se pitanje kako će se određeni poslovi smatrati poslovima iste vrijednosti, odnosno koliko zajedničkih kriterija treba imati jedno radno mjesto da bi se smatralo radom iste vrijednosti pa se na taj način tom radnom mjestu dodijelio i isti koeficijent. Taj dio nije jasno definiran i ne zna se sukladno kojim kriterijima će biti dodjeljivani pojedini koeficijenti jer su oni samo pobrojani, no jesu li doista svi uvršteni za pojedino radno mjesto tek će se vidjeti protekom vremena.

Tako, primjerice, potreban stupanj obrazovanja kao ni licence, dodatna znanja i vještine za računovodstvene djelatnike nisu definirani posebnim zakonom odnosno Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, a za to se nije našlo mjesta ni u 16-oj izmjeni tog Zakona.

Također, prilikom izrade ZOOSŠ nije bilo sluha za vraćanje opsega posla (koji je u prvim verzijama prijedloga Zakona bio jedan od kriterija, da bi u kasnijoj fazi bio izbačen). Već i „ptice na grani“ znaju koliki opseg poslova imaju administrativni odnosno računovodstveni djelatnici u školama, a što potvrđuju brojne analize koje smo, kao sindikat, predali MZO-u, a svakako i one koje su predane od strane UTRUŠ-a.

Također, su ostale na snazi odredbe ZOOSŠ koje propisuju nagrađivanje učitelja, nastavnika i stručnih suradnika za izvanredna postignuća, kao i njihovo napredovanje, a u izmjenama se nije našlo mjesta za položaj administrativnih i računovodstvenih djelatnika iako smo već na prvom sastanku za donošenje novog ZOOSŠ dali prijedloge i za napredovanje i nagrađivanje. Stoga me ne bi čudilo da se i iz tog razloga MZO-u bilo lakše odlučiti za opciju izmjena ZOOSŠ jer tako mogu reći da nije bilo prostora za ova pitanja. Mislim da je javno savjetovanje pokazalo da ipak MZO ima gorući problem, a ukoliko ga ne riješe, škole će biti u potpunom kolapsu.

Također, 1. ožujka 2024. godine, sukladno Zakonu o plaćama, prestaje važiti članak 99.a, stavci 7., 8., 12. i 13. ZOOSŠ, vezani uz dodatak za rad na EU projektima, a budući da se taj dodatak sada uređuje Zakonom o plaćama. Isti Zakon definira kao članove projektnog tima one službenike koji rade na provedbi programa i projekta, bez da uzima u obzir i one koji rade na pripremi projekta. Iako čelnik odlukom imenuje projektni tim, smatram da iz dodatka za rad projektima ne smiju biti isključeni oni koji projekte pripremaju. Budući da uz dodatke postoje i bonus te dodatak za rad u izvanrednim okolnostima, nije potpuno jasno kako će se ti dodatci isplaćivati i pod kojim uvjetima, a do mjeseca travnja još je malo vremena.

Važno je i napomenuti da smo u radnoj skupini za izradu novog Zakona o plaćama sa sindikatima (uvažava-

jući da je statutarna uloga sindikata i zakonodavna aktivnost, a ne samo pričanje o Zakonu po medijima) uporno inzistirali da se Zakonom kvalitetno i adekvatno vrednuje rad administrativnog osoblja te ćemo dati sve od sebe da se to vidi i u koeficijentima administrativnog/računovodstvenog osoblja. No ono što su predstavnici Ministarstva pravosuđa i uprave također naglasili jest to da naš argument ogromnog opsega posla ne može biti jedan od pod/kriterija vrednovanja budući da bi se administrativno osoblje trebalo rasteretiti obveza isključivo dodatnim zapošljavanjima, a da je za taj dio odgovoran naš ministar znanosti i obrazovanja. I to je djelomično točno jer tko bi trebao rješavati konkretne probleme našeg sustava, nego resorni ministar. Stoga, naravno da je jedan od temeljnih problema, uz Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Pravilnik o djelokrugu rada tajnika i voditelja računovodstva te administratora i računovodstvenog djelatnika, a koji donosi ministar. Osim što Pravilnik nema jednake kriterije za osnovne i radnje škole, nema ni jasnog obrazloženja zašto su kriteriji različiti. Tako se za osnovnoškolske ustanove kao kriterij za zapošljavanje uzima samo broj učenika, dok se za srednjoškolske ustanove uzima i broj učenika i broj zaposlenika, a koji je mnogo manji za puno radno vrijeme. Tako prema odredbama Pravilnika srednjoškolska ustanova s više od 601 učenika te 71 zaposlenog radnika može zaposliti administrativnog referenta u punom radnom vremenu te računovodstvenog referenta u punom radnom vremenu, dok osnovna škola to može tek s više od 800 učenika (kriterija broja zaposlenika tu nema). Kada se to uspoređi s ustanovama za predškolski odgoj i obrazovanjem oni pak imaju potpuno drugačije uvjete, ovisno od osnivača do osnivača te ne spadaju pod Zakon o plaćama iako se obavljaju kao javna služba, što sve dovodi do velike neujednačenosti, a koja će se s vremenom, bojim se, samo još više produbljivati na štetu svih dionika.

Tako škole, (točnije administrativno/računovodstveno osoblje) obavljaju mnoge poslove za osnivače, o čemu u prilog idu brojne analize predane MZO-u. Dodatan je problem što se ta suradnja treba bodovati u pod/kriteriju „suradnja s drugim tijelima i institucijama“ u istoj mjeri kao i zaposlenicima drugih javnih službama koje također „surađuju“, no one, iako imaju suradnju, nemaju ni upola poslova za osnivače kao zaposlenici u ustanovama za odgoj i obrazovanje, a osobito uzevši u obzir da u drugim službama te sve poslova radi više osoba.

Stoga je nužna izmjena Pravilnika u kombinaciji s donošenjem novog Zakona o odgoju i obrazovanju jer ukoliko se opseg poslova ne smanji, odnosno ne propiše se nužnost zapošljavanja dodatnog administrativnog osoblja, ustanove za odgoj i obrazovanje više neće moći funkcionirati. Ako svemu tome dodamo nove obveze koje će proizaći iz Zakona o plaćama uz postojeće obveze, doista se poslovi neće moći obavljati. Tako, iako je čelnik taj koji formalno ima obveze vezane uz izmjene ugovora o radu tako i donošenja popratnih akata jasno je da će te poslove obavljati administrativno osoblje (primjerice, u roku od 15 dana od stupanja na snagu Uredbe ponuditi zaposlenicima izmjenu ugovora o radu što će u praksi raditi tajnik, podatke o novim nazivima radnih mjesta i koeficijentima za službenike i namještenike u javnim službama unijeti u Registar zaposlenih u državnoj službi i javnim službama, a time i u aplikaciju za centralizirani obračun plaće u roku od 30 dana od stupanja na snagu Uredbe, donijeti i pravilnik o unutarnjem redu odnosno opći akt o sistematizaciji radnih mjesta u skladu s uredbom u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu uredbe, a u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu općeg akta o sistematizaciji donesenog u skladu s odredbama ovoga Zakona ponuditi službenicima i namještenicima izmjenu ugovora o radu ukoliko se radi o promjeni u odnosu na izmijenjeni ugovor nakon donošenja prateće uredbe). Kad još tome pridodamo administrativne obveze oko ocjenjivanja zaposlenika, bit će veselja. Iako će se kriterij i postupak ocjenjivanja tek urediti u suradnji sa sindikatima, moguće je da odredbe o ocjenjivanju uopće ne stupe na snagu ukoliko kriteriji i postupak neće biti uređeni objektivno i transparentno.

Nakon što 24. siječnja 2024. godine sindikati javnih službi prime cjelovitu Uredbu (skupa s prikazom prevođenja radnih mjesta) imat će 15 dana za očitovanje, a ono će biti utemeljeno na stvarnim pokazateljima i realnom rastu, a bez da se zaposlenici u školstvu uspoređuju s neusporedivim kategorijama i tako sami sebe, po tko zna koji put, dovode u položaj klaunova, bez ikakvih smislenih usporedbi, prijedloga, kritika i komentara.

Pretplatite se na neku od usluga **KOVAČIĆ KONZALTINGA** za 2024. godinu

Ako želiš postati pretplatnik na časopis Poslovni edukator u tiskanom obliku pretplati se na:

- Časopis Poslovni edukator (tiskanih 5 brojeva godišnje) uz
 - Online dodatak časopisu (minimalno 30 brojeva)
- godišnja cijena iznosi 224,98 EUR (uključen PDV) ili umanjeno za 10% 202,48 EUR (uključen PDV)

Ako ne želiš pretplatu na tiskani oblik časopisa pretplati se na:

- INFO savjetnik www.kovacik-konzalting.com i sve što je na stranici možeš koristiti u online izdanju
- godišnja cijena 179,19 EUR (s PDV-om 202,48 EUR)

Ako želiš mentoriranje i pomoć u radu pretplati se na:

- usluge iz Poslovne on line akademije (POA) kao što su mentoriranje ravnatelja, mentoriranja tajnika, mentoriranje računovođa i ostalih u sustavu školstva...

godišnja cijena 500,00 EUR (s PDV-om 625,00 EUR), za pretplatnike časopisa 400,00 EUR (s PDV-om 500,00 EUR)

Ukoliko želiš imati za sebe *Stručnog konzultanta za radno mjesto ravnatelj* pretplati se na:

- uslugu *Stručni konzultant dr.sc. Jurica Botić*

godišnja cijena pretplate 398,17 EUR (s PDV-om 497,71 EUR)

uključena online predavanja, online konzultacije, predavanja uživo minimalno 2 puta godišnje, sve aktualnosti...

Ukoliko želite da za Vas obradimo određenu temu pretplati se na uslugu:

- Kava s Elom Kovačić

cijena pretplate (po navedenoj temi) 70,00 EUR (s PDV-om 87,50 EUR), za pretplatnike časopisa popust od 10%

GODIŠNJA PRETPLATA NA ČASOPIS POSLOVNI EDUKATOR

KOVAČIĆ
KONZALTING

Pretplata za 2024. godinu na tiskano izdanje časopisa „POSLOVNI EDUKATOR“ - 5 brojeva godišnje s online dodatkom „AKTUALNOSTI“ mjesečna izdanja

Časopis *Poslovni edukator* u izdanju Kovačić konzaltinga d.o.o. nalazi se na tržištu od 2007. godine.

Glavna i odgovorna urednica časopisa Ela Kovačić od prvog broja pa nadalje preferira praksu koja je potrebna školama te uz autore stručnih članaka gradi prepoznatljiv stil koji se s lakoćom primjenjuje u praksi.

U časopisu i dodatku obrađuju se aktualne teme iz područja prava, računovodstva, financija, plaća, poreza, javne nabave te olakšavajući primjenu samih propisa pridonosi se boljoj i ispravnijoj primjeni zakona. Časopis je namijenjen: ravnateljima, tajnicima, računovođama, psiholozima, pedagozima i ostalim zaposlenim u sustavu školstva.

SVI PRETPLATNICI ČASOPISA DOBIVAJU:

1. Tiskano i online izdanje časopisa / 5 brojeva formata A4 (broj stranica po svakom broju ovisi o aktualnostima tema i to od 84 do 118 stranica)
2. Online izdanje dodatka časopisu svakog mjeseca „Aktualnosti“ (minimalno 30 brojeva, a broj stranica ovisi o temi na kojoj se piše uz dostupne obrasce i primjere u Word dokumentu)
3. Ogladne primjere ugovora, odluka, sporazuma, obavijesti, potvrda iz radnih odnosa u školskim i predškolskim ustanovama (obrasce, primjere koji su aktualni u danom momentu u word dokumentu)
4. Usmene odgovore / neograničeno
5. Pismene odgovore / neograničeno
6. Online predavanja na teme: Zdravlje i Mirovine
7. Neograničeni telefonski pozivi (konzultacije putem elektroničke pošte i preko telefona)
8. Neograničeno korištenje mrežne stranice www.kovacic-konzalting.com
9. 10% popusta na sve seminare u organizaciji Kovačić konzaltinga
10. Naručivanje teme koja će se obraditi samo za Vas

Narudžbu izvršite na www.kovacic-konzalting.com ili preko www.utirus.hr

Mole se pretplatnici da izvrše narudžbu i obavezno navedu broj narudžbenice.

Iako se pretplatnički odnos za stare pretplatnike iz 2023. god. nastavlja u sljedećoj 2024. god., osim ako nisu otkazali pretplatu za 2024. god. do 15.12.2023. god. na: kovacic.konzalting@gmail.com, molimo Vas da izvršite narudžbu zbog ispostavljanja računa na kojemu je potrebno napisati broj Vaše narudžbenice. Nudimo pretplatu na časopis u tiskanom izdanju i online izdanju uz dodatak „Aktualnosti“ koji izlazi svaki mjesec uz sve obrasce u Word dokumentu.

Svi pretplatnici koji su izvršili narudžbu s brojem narudžbenice do 31.12.2023. za 2024. god. ostvarili su pravo na **popust od 10%**. Svi pretplatnici časopisa za 2023. god. **koji ne otkazu pretplatu do 15.12.2023. god.** produžuju pretplatu na 2024. god.